

Jelenségnaptár

1997. június (JD 2450601–630)

A bolygók láthatósága

Merkúr. A hónap során nem kerül megfigyelésre kedvező helyzetbe. 25-én kerül felső együttállásba a Nappal.

Vénusz. Egy órával nyugszik a Nap után, a kora esti égen figyelhetjük meg, az ÉNy-i látóhatár fölött. Ekkor egy órával nyugszik a Nap után. Fényessége a hónap közepén $-3^m,9$, fázisa 0,94 (csökkenő), látszó átmérője $10,5$, növekvő.

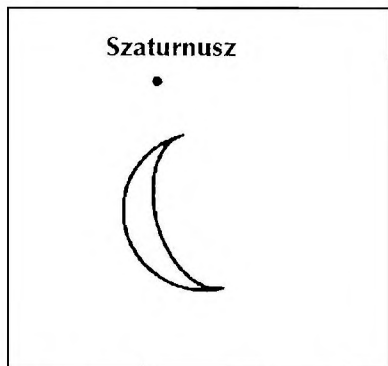
Mars. Az éjszaka első felében figyelhető meg a Leo, majd a Virgo csillagképben. A hó közepén fényessége $+0^m,4$, látszó átmérője $8''$.

Jupiter. A hó elején éjfél körül, a végén két órával éjfél előtt kel; az éjszaka második felében figyelhető meg a Capricornusban.

Szaturnusz. A hó elején két órával kel éjfél után, a hó végén éjfél körül kel; az éjszaka második felében érdemes észlelni a Pisces csillagképben.

Uránusz, Neptunusz. A hó elején éjfél körül, a végén két órával éjfél előtt kelnek, és az éjszaka második felében figyelhetők meg a Sagittarius és a Capricornus határán.

Nyári napforduló: június 21. 08:20 UT

Hold-Szaturnusz együttállás jún. 1-jén hajnalban (Heelal Hemelkalender)

Holdfázisok

05. 07:04 UT Újhold
13. 04:51 UT Első negyed
20. 19:09 UT Telehold
27. 12:42 UT Utolsó negyed

Mira és SRA maximumok

01. U And	$9^m,9$	VA 10
03. SS Cas	9,8	VA 11
04. V Dra	9,9	VA 1
04. R Cyg	7,5	VA 5
07. T CVn	9,6	VA 10
05. R Per	8,7	VA 8
12. RY Oph	8,2	VA 4
12. S Sgr	7,3	VA 3
13. S Ser	8,7	VA 4
15. W Tau	9,9	VA 11
16. T Aqr	7,7	VA 5
24. W Lyr	7,9	VA 4
21. S Aql	8,9	VA 8
25. Z Aql	9,0	VA 11
26. S CrB	7,3	VA 5
26. W CrB	8,5	VA 8

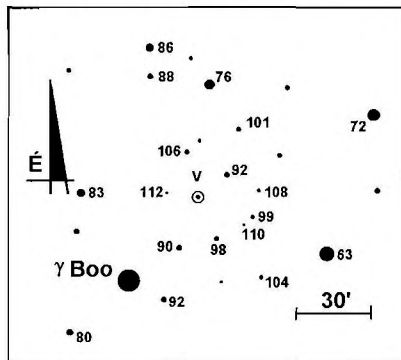
Júniusi mély-ég ajánlat: a Boo és a CVn $13^m,0$ -nál fényesebb bármely nem Messier objektuma.

Küldjön egy fényképet!

Várjuk Olvasóink fényképes beszámolóit távcsőépítési tapasztalataikról, szakkörük, klubjuk, csillagvizsgálójuk tevékenységéről, lakóhelyük csillagászati életéről.

A hónap változója: V Bootis

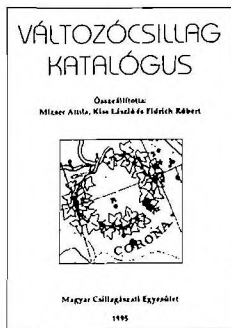
Tíz év kihagyás után ismét újtára bocsátjuk az érdekesebb, könnyen észlelhető változócsillagokat bemutató havi észlelési ajánlatunkat, *A hónap változója* címen futó sorozatot. Mivel az elmúlt tíz évben szinte teljesen kicserélődött az észlelőgárda, indokolt az „új” amatőrök számára is áttekinteni az izgalmasabb változókat. Emellett a téma iránt eddig csak felületesebben érdeklődőket is talán jobban „meg lehet fogni” egy-egy kiragadott példával.

1425+39 V Boo
SRA, 7^m, 0–12^m, 0
P = 258^d

Júniusban egyértelműen a Bootes csillagkép uralja az esti eget, így e havi ajánlatunk a γ Boo „árnyékában” meghúzódó V Boo. Fényváltozását Dunér fedezte fel 1884-ben, amikor még lendületesen változott 260 nap körüli periódussal 7 és 12 magnitúdó között. Fénygörbéje alapján az SRA osztályba sorolták be, amit a megfigyelt változások az 1970-es évekig alá is támasztottak. A V Boo érdekességét az igen egyedi amplitúdó-csökkenés okozza, ugyanis az elmúlt tíz évben alig 1 magnitúdóra csökkent az amplitúdója, jelenleg csak 8^m,5-től 9^m,5-ig terjed a fényváltozása (a csillag részletes analízise az 1995/10-es Meteorban jelent meg).

Sötét égen már 10x50-es binokulárral is könnyen megfigyelhető a γ Boo mellett (a mellékelt térkép a VA9-ből származik), bár a kis nagyítás miatt ennek fénye zavaró lehet a halvány összehasonlító megpillantásánál. Kicsit nagyobb nagyítással már kényelmesen végigkövethető maximumtól minimumig, kb. hetente egyszer megbesülve fényességét. (Ksl)

Katalógusunk — bővített és javított — második kiadása a Magyar Csillagászati Egyesület Változócsillag Szakcsoportja programját tartalmazza, összesen 942 db változócsillag adatai találhatóak meg benne. Közöljük a GCVS néhány, általunk is észlelt érdekesebb változóval kapcsolatos megjegyzéseit, ismertetjük a változócsillag típusokat, 15 jellegzetes fénygörbén keresztül mutatjuk be a hazai amatőrök által hagyományosan jól észlelt változócsillag típusokat. Kiadványunkat rövid észlelési útmutató zárja. Ára: 180 Ft (tagok számára 160 Ft)